

Wymagania edukacyjne z historii dla klasy VI w roku szkolnym 2023/2024

I półrocze

Wymagania na poszczególne oceny					
Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń nie potrafi:	Uczeń	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Rozdział I. Narodziny nowożytnego świata					
– wskazać na mapie Indie, Amerykę – podać przykładów towarów sprowadzanych z Indii (przyprawy, jedwab) – wymienić Krzysztofa Kolumba jako odkrywcę Ameryki – podać roku odkrycia Ameryki (1492 r.) i określić, w którym wieku doszło do tego wydarzenia	– wskazuje na mapie Indie, Amerykę – podaje przykłady towarów sprowadzanych z Indii (przyprawy, jedwab) – wymienia Krzysztofa Kolumba jako odkrywcę Ameryki – podaje rok odkrycia Ameryki (1492 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia	– wymienia nowości w technice żeglarskiej, które umożliwiły dalekomorskie wyprawy – podaje lata pierwszej wyprawy dookoła Ziemi (1519–1522 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia – wskazuje Ferdynanda Magellana jako dowódcę wyprawy dookoła świata i przedstawia jej znaczenie	– podaje przyczyny wielkich odkryć geograficznych – wskazuje na mapie trasy najważniejszych wypraw przełomu XV i XVI w. oraz wymienia ich dowódców (Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan, Vasco da Gama, Bartłomiej Diaz) – poprawnie posługuje się terminem: <i>tubylec</i>	– wyjaśnia przyczyny poszukiwania morskiej drogi do Indii – podaje i zaznacza na osi czasu daty wypraw Bartłomieja Diaza i Vasco da Gamy – wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb i Ferdynand Magellan skierowali swoje wyprawy drogą na zachód	– tłumaczy pochodzenie nazwy Ameryka – wskazuje związek między wynalazkami z dziedziny żeglugi a podejmowaniem dalekich wypraw morskich

<p>– wymienić nazwy rdzennych ludów Ameryki (Majowie, Aztekowie i Inkowie)</p> <p>– przy pomocy nauczyciela posługiwać się terminami: <i>Stary Świat, Nowy Świat</i></p> <p>– podać przykładów towarów, które przewożono między Ameryką a Europą</p>	<p>– wymienia nazwy rdzennych ludów Ameryki (Majowie, Aztekowie i Inkowie)</p> <p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>Stary Świat, Nowy Świat</i></p> <p>– podaje przykłady towarów, które przewożono między Ameryką a Europą</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>cywilizacje prekolumbijskie</i></p> <p>– wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Majów, Azteków i Inków</p> <p>– przedstawia po jednym pozytywnym i negatywnym skutku wielkich odkryć geograficznych</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>kolonia, niewolnik, plantacja</i></p> <p>– przedstawia politykę Hiszpanów i Portugalczyków w Nowym Świecie</p> <p>– tłumaczy przyczyny przewagi Europejczyków nad tubylczą ludnością Ameryki</p>	<p>– przedstawia pozytywne i negatywne skutki wielkich odkryć geograficznych</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>konkwistador</i></p> <p>– opisuje działalność konkwistadorów i wymienia najbardziej znanych konkwistadorów</p>	<p>– przedstawia zmiany w życiu ludzi w wyniku odkryć geograficznych</p> <p>– wymienia na podstawie mapy nazwy współczesnych państw położonych na obszarach dawniej zamieszkiwanych przez cywilizacje prekolumbijskie</p>
<p>– zaznaczyć na osi czasu epokę renesansu</p> <p>– wymienić Jana Gutenberga jako wynalazcę druku</p> <p>– wskazać Leonarda da Vinci jako człowieka renesansu i określić dwie/trzy dziedziny jego zainteresowań</p>	<p>– zaznacza na osi czasu epokę renesansu</p> <p>– wymienia Jana Gutenberga jako wynalazcę druku</p> <p>– wskazuje Leonarda da Vinci jako człowieka renesansu i określa dwie/trzy dziedziny jego zainteresowań</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>renesans</i>,</p> <p>– podaje czas trwania epoki renesansu</p> <p>– przedstawia ideał człowieka w epoce odrodzenia i wyjaśnia termin: <i>człowiek renesansu</i></p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>antyk, humanizm</i></p> <p>– charakteryzuje epokę renesansu</p> <p>– wyjaśnia nazwę nowej epoki</p>	<p>– wyjaśnia wpływ wynaleźenia druku na rozprzestrzenianie się idei renesansu</p> <p>– przedstawia poglądy humanistów</p>	<p>– wskazuje Erazma z Rotterdamu jako wybitnego humanistę i przedstawia jego poglądy</p> <p>– porównuje pracę kopisty z pracą w średniowiecznej drukarni</p>
<p>– wskazać Włoch jako kolebki renesansu,</p>	<p>– wskazuje Włochy jako kolebkę renesansu,</p>	<p>– wyjaśnia, w czym przejawiała się renesansowa radość życia</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>mecenat</i></p> <p>– wymienia wybitnych twórców epoki odrodzenia i podaje przykłady ich dzieł</p>	<p>– charakteryzuje sztukę renesansową, wskazując główne motywy podejmowane przez twórców</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>attyka, arkada, kopuła</i></p> <p>do opisu budowli renesansowych</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>perspektywa</i></p> <p>– podaje przykłady dzieł, w których zastosowano perspektywę</p>

<ul style="list-style-type: none"> – wskazać wystąpienie Marcina Lutra jako początek reformacji – poprawnie posługiwać się terminem: <i>odpust</i> – wymienić wyznania protestanckie 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wystąpienie Marcina Lutra jako początek reformacji – poprawnie posługuje się terminem: <i>odpust</i> – wymienia wyznania protestanckie 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>reformacja, protestanci</i> – określa początek reformacji(1517 r.) i zaznacza tę datę na osi czasu – wskazuje sprzedaż odpustów jako jedną z przyczyn reformacji 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>pastor, celibat, zbór</i> – wskazuje objawy kryzysu w Kościele katolickim jako przyczynę reformacji – opisuje okoliczności powstania anglikanizmu – przedstawia skutki reformacji 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje poglądy Marcina Lutra – opisuje postanowienia pokoju w Augsburgu (1555 r.) i wyjaśnia zasadę <i>czyj kraj, tego religia</i> – przedstawia na mapie podział religijny Europy 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje poglądy głoszone przez Jana Kalwina – wskazuje zmiany wprowadzone w liturgii protestanckiej
<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługiwać się terminem: <i>sobór</i> – przy pomocy nauczyciela przedstawić przyczyny zwołania soboru w Trydencie – wskazać zakon jezuitów jako instytucję 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>sobór</i> – przy pomocy nauczyciela przedstawia przyczyny zwołania soboru w Trydencie – wskazuje zakon jezuitów jako instytucję powołaną do walki z reformacją 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>kontrreformacja, seminarium duchowne</i> – przedstawia zadania seminariów duchownych w dobie kontrreformacji – wyjaśnia cel założenia zakonu jezuitów – wymienia Ignacego Loyolę jako założyciela zakonu jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postanowienia soboru trydenckiego – poprawnie posługuje się terminami: <i>heretyk, inkwizycja, indeks ksiąg zakazanych</i> – wyjaśnia cel utworzenia inkwizycji i indeksu ksiąg zakazanych 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działalność zakonu jezuitów – przedstawia zasady obowiązujące jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wybuchu wojny trzydziestoletniej – podaje datę podpisania pokoju westfalskiego (1648 r.) i jego najważniejsze postanowienia
Rozdział II. W Rzeczypospolitej szlacheckiej					

<p>– poprawnie posługiwać się terminami: <i>szlachta, herb, szabla</i></p> <p>– przedstawić prawa szlachty odziedziczone po rycerskich przodkach</p> <p>– wymienić zajęcia szlachty</p> <p>– wskazać na ilustracji postać szlachcica</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>szlachta, herb, szabla</i></p> <p>– przedstawia prawa szlachty odziedziczone po rycerskich przodkach</p> <p>– wymienia zajęcia szlachty</p> <p>– wskazuje na ilustracji postać szlachcica</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>demokracja szlachecka, przywilej, magnateria, szlachta średnia, szlachta zagrodowa, gołota</i></p> <p>– wymienia izby sejmu walnego</p> <p>– przedstawia zróżnicowanie stanu szlacheckiego</p> <p>– wyjaśnia funkcjonowanie zasady <i>liberum veto</i></p>	<p>– przedstawia prawa i obowiązki szlachty,</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>pospolite ruszenie</i></p> <p>– wskazuje wpływ przywilejów szlacheckich na pozycję tego stanu</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>sejm walny, sejmiki ziemskie</i></p> <p>– przedstawia decyzje podejmowane na sejmie walnym</p> <p>– charakteryzuje rolę sejmików ziemskich i zakres ich uprawnień</p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób doszło do ukształtowania się demokracji szlacheckiej</p> <p>– porównuje parlamentaryzm Rzeczypospolitej XVI–XVII w. z parlamentaryzmem współczesnej Polski</p> <p>– wyjaśnia, kto sprawował władzę w Rzeczypospolitej</p>
<p>– poprawnie posługiwać się terminami: <i>folwark, dwór, dwór,</i></p> <p>– na podstawie ilustracji z podręcznika wymienić elementy wchodzące w skład folwarku szlacheckiego</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>folwark, dwór</i></p> <p>– na podstawie ilustracji z podręcznika wymienia elementy wchodzące w skład folwarku szlacheckiego</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>splaw wiślany, szkuta, spichlerz, pańszczyzna</i></p> <p>– przedstawia gospodarczą działalność szlachty</p>	<p>– wymienia najważniejsze zabudowania folwarku i wskazuje ich funkcje</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i sposoby powiększania się majątków szlacheckich</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie odzyskania przez Polskę Pomorza Gdańskiego dla rozwoju gospodarki</p> <p>– wymienia najważniejsze ustawy wymierzone przeciw chłopom i mieszczanom</p>	<p>– wyjaśnia wpływ ustaw antychłopskich i antymieszczańskich na położenie tych grup społecznych i rozwój polskiej gospodarki</p>
<p>– wymienić ostatnich władców z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta Augusta</p> <p>– podać i zaznaczyć na osi czasu datę hołdu pruskiego (1525 r.), określić wiek, w którym doszło do tego wydarzenia</p>	<p>– wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta Augusta</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę hołdu pruskiego (1525 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia</p>	<p>– wskazuje na mapie Prusy Książęce, Prusy Królewskie, Inflanty</p> <p>– opisuje zależność Prus Książęcych od Polski</p> <p>– wyjaśnia przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty</p>	<p>– przedstawia przyczyny wojny Polski z zakonem krzyżackim (1519–1521 r.)</p> <p>– wymienia państwa walczące o Inflanty i wskazuje sporne terytorium na mapie</p> <p>– wyjaśnia skutki rywalizacji Polski, Szwecji, Moskwy i Danii o Inflanty</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>hold lenny</i></p> <p>– przedstawia postanowienia hołdu pruskiego(1525 r.) i jego skutki</p>	<p>– opisuje korzyści i zagrożenia wynikające z postanowień hołdu pruskiego</p> <p>– charakteryzuje politykę wschodnią ostatnich Jagiellonów i jej następstwa</p>

<p>– wymienić Mikołaja Kopernika jako twórcę teorii heliocentrycznej</p> <p>– wskazać Wawel jako przykład budowni renesansowej w Polsce</p> <p>– poprawnie posługiwać się terminem: <i>włoszczyzna</i> i wskazuje jego pochodzenie</p>	<p>– wymienia Mikołaja Kopernika jako twórcę teorii heliocentrycznej</p> <p>– wskazuje Wawel jako przykład budowni renesansowej w Polsce</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>włoszczyzna</i> i wskazuje jego pochodzenie</p>	<p>– wymienia Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego jako twórców literatury renesansowej w Polsce</p> <p>– wyjaśnia przyczyny twórczości literackiej w języku polskim</p> <p>– charakteryzuje odkrycie Mikołaja Kopernika i pokazuje różnice między teorią polskiego astronoma a dotychczas obowiązującą koncepcją budowy wszechświata</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>arras, krużganki, mecenat</i></p> <p>– charakteryzuje krótko twórczość Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego</p> <p>– opisuje Wawel jako przykład architektury renesansu w Polsce</p> <p>– uzasadnia tezę, że Mikołaj Kopernik był człowiekiem renesansu</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>teoria geocentryczna, teoria heliocentryczna</i></p> <p>– wyjaśnia przyczyny rozwoju kultury renesansowej w Polsce</p> <p>– przedstawia zasługi ostatnich Jagiellonów dla rozwoju renesansu</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego XVI stulecie nazwano złotym wiekiem w historii Polski</p> <p>– opisuje wybraną budowlę renesansową w swoim regionie</p>
<p>– wskazać na mapie Lublin i Rzeczpospolitą Obojga Narodów</p> <p>– wskazać na obrazie Jana Matejki <i>Unia lubelska</i> postać Zygmunta II Augusta jako autora i pomysłodawcę unii</p>	<p>– wskazuje na mapie Lublin i Rzeczpospolitą Obojga Narodów</p> <p>– wskazuje na obrazie Jana Matejki <i>Unia lubelska</i> postać Zygmunta II Augusta jako autora i pomysłodawcę unii</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>unia personalna, unia realna</i></p> <p>– wyjaśnia nazwę Rzeczpospolita Obojga Narodów</p> <p>– wskazuje na mapie Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie</p>	<p>– przedstawia postanowienia unii lubelskiej</p> <p>– charakteryzuje strukturę narodową i wyznaniową I Rzeczypospolitej</p> <p>– analizuje wygląd herbu I Rzeczypospolitej</p>	<p>– opisuje skutki utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p> <p>– wyjaśnia korzyści płynące z wielokulturowości</p> <p>– wskazuje na mapie Wołyń, Podole i Ukrainę</p>	<p>– wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p>
<p>– wskazać wielowyznaniowość I Rzeczypospolitej</p> <p>– poprawnie posługiwać się terminem: <i>tolerancja</i></p> <p>– zauważać potrzeby poszanowania odmienności religijnej i kulturowej</p>	<p>– wskazuje wielowyznaniowość I Rzeczypospolitej</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>tolerancja</i></p> <p>– zauważa potrzebę poszanowania odmienności religijnej i kulturowej</p>	<p>– wymienia wyznania zamieszkujące Rzeczpospolitą Obojga Narodów</p> <p>– wskazuje cel podpisania konfederacji warszawskiej</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania konfederacji warszawskiej (1573 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia</p>	<p>– przedstawia postanowienia konfederacji warszawskiej</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>innowierca</i></p> <p>– nazywa świątynie różnych wyznań</p> <p>– wskazuje na mapie Raków i Pińczów jako ważne ośrodki reformacji w Polsce</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>katolicyzm, judaizm, luteranizm, prawosławie</i></p> <p>– charakteryzuje strukturę wyznaniową I Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia, kim byli arianie i przedstawia zasady ich religii</p> <p>– tłumaczy przyczyny niechęci szlachty polskiej wobec arian</p>	<p>– nazywa i wskazuje na mapie ziemie zamieszkałe przez przedstawicieli poszczególnych wyznań</p> <p>– wyjaśnia związek między narodowością a wyznawaną religią wśród mieszkańców I Rzeczypospolitej</p>

<p>– poprawnie posługiwać się terminem: <i>elekcja</i></p> <p>– krótko opisać, dlaczego polskich władców zaczęto wybierać drogą wolnej elekcji</p> <p>– wskazać Henryka Walezego jako pierwszego króla elekcyjnego</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>elekcja</i></p> <p>– krótko opisuje, dlaczego polskich władców zaczęto wybierać drogą wolnej elekcji</p> <p>– wskazuje Henryka Walezego jako pierwszego króla elekcyjnego</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>wolna elekcja, bezkrólewie</i></p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszej wolnej elekcji</p> <p>– opisuje przebieg pierwszego bezkrólewia i wyjaśnia, kim był interrex</p>	<p>– przedstawia zasady wyboru monarchy</p> <p>– na podstawie obrazu Canaletta opisuje miejsce i przebieg wolnej elekcji</p> <p>– wyjaśnia skutki wolnych elekcji</p>	<p>– wymienia warunki, które musieli spełnić królowie elekcyjni</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>Artykuły henrykowskie, pacta conventa</i></p>	<p>– wyjaśnia wpływ <i>Artykułów henrykowskich</i> i <i>pacta conventa</i> na pozycję monarchy w Rzeczypospolitej</p>
Rozdział III. W obronie granic Rzeczypospolitej					
<p>– wskazać na mapie Inflanty i Carstwo Rosyjskie</p> <p>– wymienić Stefana Batorego jako kolejnego po Henryku Walezym władcę Polski</p> <p>– poprawnie posługiwać się terminem: <i>hetman</i></p>	<p>– wskazuje na mapie Inflanty i Carstwo Rosyjskie</p> <p>– wymienia Stefana Batorego jako kolejnego po Henryku Walezym władcę Polski</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>hetman</i></p>	<p>– opisuje, w jakim celu została utworzona piechota wybraniecka</p> <p>– przedstawia, jak zakończyły się wojny o Inflanty prowadzone przez Stefana Batorego</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę bitwy pod Kłuszynem (1610 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia</p> <p>– opowiada o znaczeniu bitwy pod Kłuszynem</p>	<p>– przedstawia przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>piechota wybraniecka, dymitriada, Kreml, bojar</i></p> <p>– opisuje następstwa dymitriady</p> <p>– wskazuje na mapie tereny przyłączone przez Polskę w wyniku interwencji w Rosji (po pokoju w Polanowie i Jamie Zapolskim)</p>	<p>– opisuje przyczyny poparcia Dymitra Samozwańca przez magnatów i duchowieństwo</p> <p>– wskazuje przyczyny obalenia Dymitra Samozwańca</p> <p>– wyjaśnia cel polskiej interwencji w Rosji</p> <p>– podaje datę podpisania pokoju w Polanowie (1634 r.)</p>	<p>– ocenia politykę Zygmunta III wobec Rosji</p> <p>– przedstawia postanowienia pokoju w Polanowie</p>

<ul style="list-style-type: none"> – wymienić elementy uzbrojenia husarza i pokazać je na ilustracji – wskazać na mapie Szwecję, Inflanty i Wisłę – wymienić stolice Polski (Gniezno, Kraków, Warszawa) 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy uzbrojenia husarza i pokazuje je na ilustracji – wskazuje na mapie Szwecję, Inflanty i Wisłę – wymienia stolice Polski (Gniezno, Kraków, Warszawa) 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Kircholm i Pomorze Gdańskie – podaje datę bitwy pod Kircholmem (1605 r.) i nazwisko dowódcy polskich wojsk (Jan Karol Chodkiewicz) – wyjaśnia, dlaczego przeniesiono stolicę z Krakowa do Warszawy 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje przyczyny wojen polsko-szwedzkich w XVII w. – poprawnie posługuje się terminem: <i>clo</i> – opowiada przebieg wojny o Inflanty – wskazuje na mapie Oliwę 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Zygmunt III Waza utracił tron Szwecji – przedstawia przyczyny zablokowania ujścia Wisły przez Szwedów – tłumaczy, dlaczego Polska często nie wykorzystywała swoich sukcesów militarnych 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postanowienia i podaje daty podpisania rozejmu w Starym Targu (1629 r.) i Sztumskiej Wsi (1635 r.)
<ul style="list-style-type: none"> – wskazać Bohdana Chmielnickiego jako przywódcę powstania Kozaków na Ukrainie – wymienić elementy uzbrojenia Kozaków i pokazać je na ilustracji – rozpoznać na ilustracji Kozaka wśród przedstawicieli innych grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje Bohdana Chmielnickiego jako przywódcę powstania Kozaków na Ukrainie – wymienia elementy uzbrojenia Kozaków i pokazuje je na ilustracji – rozpoznaje na ilustracji Kozaka wśród przedstawicieli innych grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kim byli Kozacy – poprawnie posługuje się terminem: <i>Zaporoże</i> – wskazuje na mapie Ukrainę, Zaporoże i Dzikie Pola – podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu powstania kozackiego (1648 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kim byli Kozacy rejestrowi – przedstawia zajęcia i sytuację Kozaków – wskazuje na mapie najważniejsze bitwy powstania (Żółte Wody, Korsuń, Beresteczko) – uzasadnia tezę, że powstanie Chmielnickiego było wojną domową 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wybuchu powstania na Ukrainie – omawia główne etapy powstania – wyjaśnia, dlaczego powstanie Chmielnickiego przerodziło się w wojnę polsko-rosyjską – wskazuje na mapie Perejasław – podaje i zaznacza na osi czasu datę ugody w Perejasławiu (1654 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia skutki powstania Chmielnickiego – wskazuje rozejm w Andruszowie jako moment zakończenia powstania i wojny polsko-rosyjskiej (1667 r.) – ocenia politykę szlachty wobec Kozaków

<p>– poprawnie posługiwać się terminem: <i>potop szwedzki</i></p> <p>– wskazać Stefana Czarnieckiego jako bohatera walk ze Szwedami</p> <p>– wymienić obronę Jasnej Góry jako przełomowy moment potopu szwedzkiego</p> <p>– wskazać na mapie Częstochowę i Inflanty</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>potop szwedzki</i></p> <p>– wskazuje Stefana Czarnieckiego jako bohatera walk ze Szwedami</p> <p>– wymienia obronę Jasnej Góry jako przełomowy moment potopu szwedzkiego</p> <p>– wskazuje na mapie Częstochowę i Inflanty</p>	<p>– charakteryzuje postaci Stefana Czarnieckiego i Augustyna Kordeckiego</p> <p>– uzasadnia znaczenie bohaterskiej obrony Częstochowy dla prowadzenia dalszej walki z najeźdźcą</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu daty potopu szwedzkiego (1655–1660 r.) oraz pokoju w Oliwie (1660 r.)</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>wojna podjazdowa</i></p> <p>– wyjaśnia przyczyny prowadzenia wojny podjazdowej przez Polskę</p> <p>– wskazuje na mapie Lwów i Prusy Książęce</p> <p>– przedstawia zobowiązania Jana Kazimierza złożone podczas ślubów lwowskich</p>	<p>– wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich</p> <p>– wyjaśnia przyczyny początkowych niepowodzeń Rzeczypospolitej w czasie potopu szwedzkiego</p> <p>– wymienia postanowienia pokoju w Oliwie</p>	<p>– przedstawia skutki potopu szwedzkiego</p> <p>– wskazuje zagrożenie płynące dla Rzeczypospolitej z powodu utraty lenna pruskiego</p>
<p>– poprawnie posługiwać się terminami: <i>sultan, husarz, janczar</i></p> <p>– podać przyczyny wyprawy Jana III Sobieskiego pod Wiedeń</p> <p>– wskazać na mapie Wiedeń</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>sultan, husarz, janczar</i></p> <p>– podaje przyczyny wyprawy Jana III Sobieskiego pod Wiedeń</p> <p>– wskazuje na mapie Wiedeń</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>islam, wezyr</i></p> <p>– charakteryzuje postaci Jana III Sobieskiego i Kara Mustafy</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu daty bitwy pod Chocimiem (1673 r.) oraz odsieczy wiedeńskiej (1683 r.)</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>haracz, ekspansja</i></p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu daty najazdu tureckiego i oblężenia Kamieńca Podolskiego (1672 r.)</p>	<p>– omawia przyczyny wojen polsko-tureckich w XVII w.</p> <p>– przedstawia walkę Rzeczypospolitej o Mołdawię</p>	<p>– opisuje postanowienia traktatu w Buczaczu</p> <p>– przedstawia następstwa wojen polsko-tureckich w XVII w.</p>
<p>– charakteryzować XVII stulecie jako czas wielu konfliktów wojennych prowadzonych przez Rzeczpospolitą</p> <p>– wskazać na mapie państwa, z którymi Rzeczpospolita prowadziła wojny w XVII w.</p>	<p>– charakteryzuje XVII stulecie jako czas wielu konfliktów wojennych prowadzonych przez Rzeczpospolitą</p> <p>– wskazuje na mapie państwa, z którymi Rzeczpospolita prowadziła wojny w XVII w.</p>	<p>– wymienia skutki wojen toczonych przez Rzeczpospolitą w XVII w., w tym m.in. wyniszczenie kraju i straty terytorialne</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>liberum veto</i></p> <p>– wskazuje na mapie tereny utracone przez Rzeczpospolitą (Inflanty, Podole, Prusy Książęce, część Ukrainy)</p> <p>– wymienia przyczyny uzależnienia Polski</p>	<p>– charakteryzuje funkcjonowanie aparatu władzy na przełomie XVII i XVIII w., zwracając uwagę na słabość władzy królewskiej, zrywanie sejmów i wzrost znaczenia magnaterii</p> <p>– wskazuje objawy kryzysu państwa</p>	<p>– przedstawia przyczyny rokoszu Lubomirskiego</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego w Rzeczypospolitej coraz większą rolę zaczęli odgrywać magnaci</p> <p>– wskazuje postać Władysława Sicińskiego, który w 1652 r. doprowadził do pierwszego w historii zerwania sejmku</p>

			od obcych państw		
<p>– opowiadać o sposobach spędzania czasu wolnego przez szlachtę na przełomie XVII i XVIII w.</p> <p>– wskazać pozytywne i negatywne cechy szlachty polskiej tego okresu</p>	<p>– opowiada o sposobach spędzania czasu wolnego przez szlachtę na przełomie XVII i XVIII w.</p> <p>– wskazuje pozytywne i negatywne cechy szlachty polskiej tego okresu</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>barok</i></p> <p>– zaznacza na osi czasu epokę baroku</p> <p>– wymienia dwie–trzy cechy charakterystyczne architektury barokowej</p> <p>– z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu barokowym</p> <p>– wyjaśnia, czym były kalwarie</p>	<p>– charakteryzuje malarstwo i rzeźbę epoki baroku</p> <p>– charakteryzuje ideologię sarmatyzmu</p> <p>– wyjaśnia pochodzenie terminu <i>sarmatyzm</i></p> <p>– wyjaśnia znaczenie określenia „złota wolność szlachecka”</p> <p>– opisuje strój sarmacki na podstawie ilustracji</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>putto</i>, <i>ornament</i></p> <p>– wyjaśnia genezę epoki baroku</p> <p>– wskazuje wpływ rosnącej pobożności na architekturę i sztukę epoki</p> <p>– wskazuje następstwa bezkrytycznego stosunku szlachty do ustroju państwa</p>	<p>– wyjaśnia, na czym polega związek kultury barokowej z ruchem kontrreformacyjnym</p> <p>– charakteryzuje barok jako epokę kontrastów</p>
II półrocze					
Rozdział IV. Od absolutyzmu do republiki					
<p>– krótko opisać zakres władzy króla w monarchii absolutnej</p> <p>– przywołać postać Ludwika XIV jako władcy absolutnego</p> <p>– wskazać na mapie Francję</p>	<p>– krótko opisuje zakres władzy króla w monarchii absolutnej</p> <p>– przywołuje postać Ludwika XIV jako władcy absolutnego</p> <p>– wskazuje na mapie Francję</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia absolutna</i></p> <p>– wymienia uprawnienia monarchy absolutnego</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Ludwika XIV określano mianem Króla Słońce</p> <p>– wskazuje czas panowania Ludwika XIV (XVII w.)</p> <p>– opisuje życie w Wersalu w czasach Ludwika XIV</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>manufaktura</i>, <i>clo</i>, <i>import</i>, <i>eksport</i></p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Francja była europejską potęgą</p> <p>– przedstawia, w jaki sposób doszło do wzmocnienia władzy królewskiej we Francji</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>hugenoci</i></p> <p>– opisuje, jak zakończyły się wojny religijne we Francji (przywołuje Edykt nantejski)</p> <p>– omawia politykę gospodarczą ministra Colberta</p>	<p>– przedstawia działania kardynała Richelieu zmierzające do wzmocnienia pozycji monarchy</p> <p>– wskazuje pozytywne i negatywne strony panowania Ludwika XIV</p>

<p>– wskazać na mapie Anglię i Londyn</p> <p>– przy pomocy nauczyciela posługiwać się terminem: <i>parlament</i></p> <p>– wskazać organy władzy w monarchii parlamentarnej</p>	<p>– wskazuje na mapie Anglię i Londyn</p> <p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: <i>parlament</i></p> <p>– wskazuje organy władzy w monarchii parlamentarnej</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia parlamentarna</i></p> <p>– wskazuje Anglię jako kraj o ustroju monarchii parlamentarnej</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny konfliktu Karola I z parlamentem</p> <p>– przedstawia Deklarację praw narodu angielskiego</p> <p>– charakteryzuje ustrój monarchii parlamentarnej</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>purytanie, nowa szlachta, rojaliści</i></p> <p>– przedstawia postać Olivera Cromwella i jego dokonania</p>	<p>– wymienia główne etapy kształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii</p> <p>– porównuje ustrój monarchii parlamentarnej i monarchii absolutnej</p>
<p>– poprawnie posługiwać się terminem: <i>oświecenie</i></p> <p>– zaznaczyć na osi czasu epokę oświecenia</p> <p>– podać przykład dokonania naukowego lub technicznego epoki oświecenia (np. termometr lekarski, maszyna parowa)</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>oświecenie</i></p> <p>– zaznacza na osi czasu epokę oświecenia</p> <p>– podaje przykład dokonania naukowego lub technicznego epoki oświecenia (np. termometr lekarski, maszyna parowa)</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>klasycyzm</i></p> <p>– wymienia przykłady budowli klasycystycznych w Polsce i Europie</p> <p>– charakteryzuje styl klasycystyczny</p> <p>– z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu klasycystycznym</p>	<p>– charakteryzuje ideologię oświecenia</p> <p>– przedstawia postać Monteskiusza i wyjaśnia, na czym polegała opracowana przez niego koncepcja trójpodziału władzy</p>	<p>– przedstawia postaci Woltera i Jana Jakuba Rousseau</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>ateizm</i></p> <p>– omawia koncepcję umowy społecznej zaproponowaną przez Jana Jakuba Rousseau</p> <p>– wyjaśnia przyczyny krytyki absolutyzmu i Kościoła przez filozofów doby oświecenia</p>	<p>– wskazuje wpływ dokonań naukowych i technicznych na zmiany w życiu ludzi</p> <p>– przedstawia zasługi Denisa Diderota dla powstania <i>Wielkiej encyklopedii francuskiej</i></p>
<p>– wskazać na mapie Rosję, Austrię i Prusy w XVIII w.</p> <p>– wymienić Marię Teresę, Józefa II, Piotra I i Fryderyka Wielkiego jako władców Austrii, Rosji i Prus</p>	<p>– wskazuje na mapie Rosję, Austrię i Prusy w XVIII w.</p> <p>– wymienia Marię Teresę, Józefa II, Piotra I i Fryderyka Wielkiego jako władców Austrii, Rosji i Prus</p> <p>– wskazuje Rosję, Austrię i Prusy jako potęgi</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>absolutyzm, absolutyzm oświecony</i></p> <p>– podaje przykłady reform w monarchiach absolutyzmu oświeconego</p> <p>– wskazuje wpływ ideologii oświecenia na reformy w krajach absolutyzmu oświeconego</p>	<p>– wymienia reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego monarchowie absolutyzmu oświeconego nazywali siebie „sługami ludu”</p>	<p>– charakteryzuje reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach</p> <p>– wyjaśnia wpływ reform na wzrost znaczenia tych państw</p> <p>– opisuje skutki uzyskania przez Rosję dostępu do Bałtyku</p>	<p>– porównuje monarchię absolutną z monarchią absolutyzmu oświeconego</p> <p>– podaje daty powstania Królestwa Pruskiego (1701 r.) i Cesarstwa Rosyjskiego (1721 r.)</p>

– wskazać Rosję, Austrię i Prusy jako potęgę europejskie XVIII stulecia	europejskie XVIII stulecia				
– wskazać na mapie Stany Zjednoczone – określić czas powstania Stanów Zjednoczonych – wymienić Tadeusza Kościuszkę i Kazimierza Pułaskiego jako polskich bohaterów walki o niepodległość USA	– wskazuje na mapie Stany Zjednoczone – określa czas powstania Stanów Zjednoczonych – wymienia Tadeusza Kościuszkę i Kazimierza Pułaskiego jako polskich bohaterów walki o niepodległość USA	– poprawnie posługuje się terminami: <i>kolonia, konstytucja</i> – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie w Ameryce Północnej – wymienia strony konfliktu w wojnie o niepodległość Stanów	– przedstawia przyczyny wybuchu wojny między kolonistami a rządem brytyjskim – opisuje wydarzenie zwane bostońskim picciem herbaty – poprawnie posługuje się terminem: <i>bojkot</i>	– przedstawia najważniejsze etapy walki o niepodległość USA – wskazuje na mapie Boston, Filadelfię i Yorktown – omawia zasługi Jerzego Waszyngtona dla powstania USA	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Kongres, Izba Reprezentantów</i> – charakteryzuje ustroj polityczny USA
Rozdział V. Upadek Rzeczypospolitej					
– wymienić Augusta II Mocnego i Augusta III Sasa jako monarchów sprawujących władzę w Polsce na początku XVIII w. – opisać konsekwencje wyboru dwóch władców jednocześnie	– wymienia Augusta II Mocnego i Augusta III Sasa jako monarchów sprawujących władzę w Polsce na początku XVIII w. – opisuje konsekwencje wyboru dwóch władców jednocześnie	– poprawnie posługuje się terminami: <i>unia personalna, anarchia</i> – wskazuje na mapie Saksonię – wymienia przyczyny anarchii w Polsce – przedstawia Stanisława Konarskiego jako reformatora Rzeczypospolitej i krótko opisuje propozycje jego reform	– poprawnie posługuje się terminami: <i>konfederacja, liberum veto, wolna elekcja, przywileje, złota wolność szlachecka</i> – przedstawia postać Stanisława Leszczyńskiego – charakteryzuje projekty reform w I poł. XVIII w.	– przedstawia genezę i postanowienia sejmu niemiego – podaje i zaznacza na osi czasu datę obrad sejmu niemiego (1717 r.) – wyjaśnia przyczynę ingerencji Rosji w sprawy Polski – opisuje pozytywne i negatywne skutki rządów Augusta III	– charakteryzuje okres rządów Augusta II Mocnego – wskazuje reformy niezbędne dla wzmocnienia Rzeczypospolitej
– poprawnie posługiwać się terminem: <i>rozbiory Polski</i>	– poprawnie posługuje się terminem: <i>rozbiory Polski</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę	– charakteryzuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego	– opisuje okoliczności wyboru Stanisława Augusta na króla Polski – wymienia reformy	– poprawnie posługuje się terminem: <i>prawa kardynalne</i> – podaje datę	– przedstawia przyczyny zawiązania konfederacji barskiej

<p>– podać i zaznaczyć na osi czasu datę pierwszego rozbioru Polski (1772 r.) – wymienić państwa, które dokonały pierwszego rozbioru Polski i wskazać je na mapie – przywołać postać Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski</p>	<p>pierwszego rozbioru Polski (1772 r.) – wymienia państwa, które dokonały pierwszego rozbioru Polski i wskazuje je na mapie – przywołuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski</p>	<p>– wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas pierwszego rozbioru – przedstawia przyczyny pierwszego rozbioru Polski – ocenia postawę Tadeusza Rejtana – poprawnie posługuje się terminami: <i>ambasador</i>, <i>emigracja</i></p>	<p>Stanisława Augusta w celu naprawy oświaty i gospodarki w II poł. XVIII w. – wskazuje następstwa konfederacji barskiej –</p>	<p>zawiązania konfederacji barskiej (1768 r.) – przedstawia cel walki konfederatów barskich – opowiada o przebiegu i decyzjach sejmu rozbiorowego</p>	
<p>– wskazać Stanisława Augusta jako oświeceniowego mecenasa sztuki – podać przykład zasług ostatniego króla dla rozwoju kultury polskiej – poprawnie posługiwać się terminem: <i>szkoła parafialna</i> – podać przykłady przedmiotów nauczanych w szkołach parafialnych</p>	<p>– wskazuje Stanisława Augusta jako oświeceniowego mecenasa sztuki – podaje przykład zasług ostatniego króla dla rozwoju kultury polskiej – poprawnie posługuje się terminem: <i>szkoła parafialna</i> – podaje przykłady przedmiotów nauczanych w szkołach parafialnych</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>obiady czwartkowe</i> – przedstawia przyczyny powołania Komisji Edukacji Narodowej – wskazuje cel wychowania i edukacji młodzieży w XVIII w.</p>	<p>– charakteryzuje architekturę i sztukę klasycystyczną – podaje przykłady budowli klasycystycznych – charakteryzuje twórczość Ignacego Krasickiego – przedstawia zadania Teatru Narodowego i czasopisma „Monitor”</p>	<p>– wymienia pisarzy politycznych II poł. XVIII w. (Hugo Kołłątaj, Stanisław Staszic) oraz ich propozycje reform – przedstawia zasługi Stanisława Augusta dla rozwoju kultury i sztuki oświecenia – wymienia malarzy tworzących w Polsce (Canaletto, Marcello Bacciarelli)</p>	<p>– charakteryzuje twórczość Juliana Ursyna Niemcewicza i Wojciecha Bogusławskiego – podaje przykłady budowli klasycystycznych w swoim regionie</p>

<p>– poprawnie posługiwać się terminem: <i>konstytucja</i></p> <p>– podać i zaznaczyć na osi czasu datę uchwalenia Konstytucji 3 maja (1791 r.)</p> <p>– wymienić państwa, które dokonały drugiego rozbioru Polski</p> <p>– na obrazie Jana Matejki <i>Konstytucja 3 maja 1791 roku</i> wskazać współtwórców konstytucji: Stanisława Augusta Poniatowskiego i Stanisława Małachowskiego</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>konstytucja</i></p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia Konstytucji 3 maja (1791 r.)</p> <p>– wymienia państwa, które dokonały drugiego rozbioru Polski</p> <p>– na obrazie Jana Matejki <i>Konstytucja 3 maja 1791 roku</i> wskazuje współtwórców konstytucji: Stanisława Augusta Poniatowskiego i Stanisława Małachowskiego</p>	<p>– podaje i zaznacza na osi czasu daty obrad Sejmu Wielkiego (1788–1792 r.) i drugiego rozbioru (1793 r.)</p> <p>– wymienia najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego</p> <p>– wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja (zniesienie <i>liberum veto</i> i wolnej elekcji)</p> <p>– wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas drugiego rozbioru</p>	<p>– charakteryzuje postać Stanisława Małachowskiego</p> <p>– opisuje sytuację w Polsce po pierwszym rozbiorze</p> <p>– podaje cel obrad Sejmu Wielkiego</p> <p>– przedstawia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i podaje jej datę (1792 r.)</p> <p>– wskazuje na mapie Targowicę, Dubienkę i Zieleńce</p>	<p>– opisuje najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego</p> <p>– charakteryzuje ustrój polityczny wprowadzony przez Konstytucję 3 maja</p> <p>– przedstawia genezę ustanowienia Orderu <i>Virtuti Militari</i></p> <p>– opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej (1792 r.),</p> <p>– przedstawia postanowienia sejmu w Grodnie</p>	<p>– charakteryzuje zmiany wprowadzone przez Konstytucję 3 maja i wskazuje ich skutki</p>
<p>– poprawnie posługiwać się terminami: <i>naczelnik, kosynierzy, zaborcy</i></p> <p>– wymienić państw, które dokonały trzeciego rozbioru Polski</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>naczelnik, kosynierzy, zaborcy</i></p> <p>– wymienia państwa, które dokonały trzeciego rozbioru Polski</p>	<p>– charakteryzuje postać Tadeusza Kościuszki</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>insurekcja</i></p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu daty insurekcji kościuszkowskiej (1794 r.) oraz trzeciego rozbioru Polski (1795 r.)</p> <p>– wymienia przyczyny wybuchu i upadku powstania kościuszkowskiego</p>	<p>– charakteryzuje postać Wojciecha Bartosa</p> <p>– opowiada o bitwie pod Raławicami i przedstawia jej znaczenie</p> <p>– wskazuje na mapie Raławice i Połaniec</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Kościuszko zdecydował się wydać Uniwersał połaniecki</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>uniwersał</i></p> <p>– przedstawia zapisy Uniwersału połanieckiego</p> <p>– opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego i podaje jego najważniejsze wydarzenia w kolejności chronologicznej</p>	<p>– wymienia najważniejsze przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w.</p>

Rozdział VI. Rewolucja francuska i okres napoleoński					
<p>– wskazać na mapie Francję i Paryż</p> <p>– poprawnie posługiwać się terminami: <i>konstytucja, rewolucja, Bastylia</i></p> <p>– podać wydarzenie, które rozpoczęło rewolucję francuską</p> <p>– wyjaśnić, dlaczego Francuzi obchodzą swoje święto narodowe 14 lipca</p>	<p>– wskazuje na mapie Francję i Paryż</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>konstytucja, rewolucja, Bastylia</i></p> <p>– podaje wydarzenie, które rozpoczęło rewolucję francuską</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Francuzi obchodzą swoje święto narodowe 14 lipca</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>burżuazja, Stany Generalne</i></p> <p>– wymienia i charakteryzuje stany społeczne we Francji</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu rewolucji burżuazyjnej we Francji (14 lipca 1789 r.)</p> <p>– charakteryzuje postać Ludwika XVI</p>	<p>– przedstawia przyczyny wybuchu rewolucji burżuazyjnej</p> <p>– opisuje położenie stanów społecznych we Francji</p> <p>– wyjaśnia zadania Konstytuanty</p> <p>– przedstawia najważniejsze zapisy Deklaracji praw człowieka i obywatela</p>	<p>– przedstawia sytuację we Francji przez wybuchem rewolucji</p> <p>– opisuje decyzje Konstytuanty podjęte po wybuchu rewolucji i wskazuje ich przyczyny</p> <p>– podaje datę uchwalenia konstytucji francuskiej (1791 r.)</p>	<p>– przedstawia okoliczności i cel powstania Zgromadzenia Narodowego</p> <p>– wyjaśnia ponadczasowe znaczenie Deklaracji praw człowieka i obywatela</p>
<p>– poprawnie posługiwać się terminami: <i>gilotyna, terror</i></p> <p>– przedstawić okoliczności stracenia Ludwika XVI</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>gilotyna, terror</i></p> <p>– przedstawia okoliczności stracenia Ludwika XVI</p>	<p>– przedstawia przyczyny obalenia władzy Ludwika XVI</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>republika</i></p> <p>– charakteryzuje postać Maksymiliana Robespierre’a</p> <p>– wskazuje na mapie państwa, z którymi walczyła rewolucyjna Francja</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>jakobini, dyktatoriat</i></p> <p>– opisuje rządy jakobinów</p> <p>– przedstawia, w jaki sposób jakobinów odsunięto od władzy</p> <p>– charakteryzuje rządy dyktatoriatu</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>radykalizm</i></p> <p>– wyjaśnia na przykładzie postaci Maksymiliana Robespierre’a sens powiedzenia: <i>Rewolucja pożera własne dzieci</i></p> <p>– przedstawia skutki rządów jakobinów</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego jakobini przejęli rządy we Francji</p> <p>– ocenia terror jako narzędzie walki politycznej</p>

<p>– charakteryzować krótko postać Napoleona Bonapartego jako cesarza Francuzów i wybitnego dowódcę</p> <p>– określić I poł. XIX w. jako epokę napoleońską</p> <p>– przedstawić na infografice uzbrojenie żołnierzy epoki napoleońskiej</p>	<p>– charakteryzuje krótko postać Napoleona Bonapartego jako cesarza Francuzów i wybitnego dowódcę</p> <p>– określa I poł. XIX w. jako epokę napoleońską</p> <p>– przedstawia na infografice uzbrojenie żołnierzy epoki napoleońskiej</p>	<p>– wskazuje na mapie państwa, z którymi toczyła wojny napoleońska Francja</p> <p>– podaje datę decydującej bitwy pod Austerlitz i wskazuje tę miejscowość na mapie</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>zamach stanu</i></p> <p>– przedstawia okoliczności przejęcia władzy przez Napoleona</p> <p>– wskazuje na mapie tereny zależne od Francji</p>	<p>– przedstawia położenie Francji w Europie podczas rządów dyktatoratu</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>blokada kontynentalna</i></p> <p>– wyjaśnia przyczyny wprowadzenia blokady kontynentalnej przeciw Anglii</p> <p>– charakteryzuje Kodeks Napoleona i podaje datę jego uchwalenia (1804 r.)</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny niezadowolenia społecznego podczas rządów dyktatoratu</p> <p>– przedstawia etapy kariery Napoleona</p> <p>– podaje datę koronacji cesarskiej Napoleona (1804 r.)</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Napoleon koronował się na cesarza Francuzów</p>	<p>– opisuje okoliczności powstania i charakter Związku Reńskiego</p>
<p>– poprawnie posługiwać się terminem: <i>Wielka Armia</i></p> <p>– wskazać na mapie Rosję i Moskwę</p> <p>– opisać, jak zakończyła się wyprawa Napoleona na Rosję</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>Wielka Armia</i></p> <p>– wskazuje na mapie Rosję i Moskwę</p> <p>– opisuje, jak zakończyła się wyprawa Napoleona na Rosję</p>	<p>– przedstawia przyczyny wyprawy Napoleona na Rosję</p> <p>– opisuje, w jakich warunkach atmosferycznych wycofywała się Wielka Armia</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Lipskiem została nazwana „bitwą narodów”</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>taktyka spalonej ziemi, wojna podjazdowa, abdykacja</i></p> <p>– przedstawia strategię obronną Rosji</p> <p>– opisuje skutki wyprawy Napoleona na Rosję</p> <p>– podaje datę bitwy pod Lipskiem (1813 r.)</p>	<p>– omawia przebieg kampanii rosyjskiej Napoleona</p> <p>– podaje datę bitwy pod Borodino (1812 r.)</p> <p>– wskazuje na mapie Borodino</p> <p>– omawia, jak przebiegał odwrót Wielkiej Armii</p>	<p>– przedstawia przyczyny klęski Napoleona</p>
<p>– wymienić państwa zaborcze</p> <p>– wyjaśnić, kim byli Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki</p> <p>– podać nazwę hymnu Polski i wskazać jego związek z Legionami Polskimi</p>	<p>– wymienia państwa zaborcze</p> <p>– wyjaśnia, kim byli Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki</p> <p>– podaje nazwę hymnu Polski i wskazuje jego związek z Legionami Polskimi we Włoszech</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>legiony, emigracja</i></p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech (1797 r.)</p> <p>– wskazuje na mapie Włochy, Francję i San</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego Polacy wierzili nadzieję na niepodległość z Napoleonem</p> <p>– opisuje udział legionistów w wojnach napoleońskich</p>	<p>– opisuje położenie ludności polskiej po utracie niepodległości</p> <p>– charakteryzuje zasady obowiązujące w Legionach Polskich</p>	<p>– wskazuje, w jaki sposób i skąd rekrutowano żołnierzy do polskich oddziałów wojskowych</p>

we Włoszech					
– wskazać na mapie Księstwo Warszawskie – podać przyczyn likwidacji Księstwa Warszawskiego	– wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie – podaje przyczyny likwidacji Księstwa Warszawskiego	– przedstawia okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego, – wskazuje na mapie Tylżę – podaje i zaznacza na osi czasu daty utworzenia i likwidacji Księstwa Warszawskiego (1807 r., 1815 r.)	– charakteryzuje postać księcia Józefa Poniatowskiego – przedstawia okoliczności powiększenia terytorium Księstwa Warszawskiego	– omawia zapisy konstytucji Księstwa Warszawskiego – wskazuje związek między zapisami konstytucji Księstwa Warszawskiego a ideami rewolucji francuskiej	– wymienia bitwy stoczone przez napoleońską Francję z udziałem Polaków – podaje datę bitwy pod Raszynem (1809 r.)